

W KINACH OD 6 STYCZNIA

WALT DISNEY PICTURES i WALDEN MEDIA PRZEDSTAWIAJĄ

OPOWIEŚCI Z NARNII

LEW, CZAROWNICA I STARA SZAFKA

PORADNIK DLA NAUCZYCIELA

Słowo wstępne Andrew Adamsona, reżysera filmu *Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa*

Odkryłem fantastyczne *Opowieści z Narnii* C.S. Lewisa, gdy miałem osiem lat. Pochłonałem wszystkie siedem tomików serii i pozostały one moimi ulubionymi książkami aż po dziś dzień. Gdy więc Walden Media zaproponowała mi przeniesienie *Lwa, Czarownicy i starej szafy* na ekran, poczułem, że to niewiarygodny zaszczyt, a zarazem ogromne wyzwanie. Następnie Walden Media zwróciła się do studia Walt Disney Pictures (będącego niewątpliwym liderem na rynku filmów rodzinnych) z ofertą wspólnej realizacji tego filmu. Nasza grupa producencka współpracowała zarówno z Walt Disney Pictures i Walden Media, jak też z C.S. Lewis Estate, by mieć pewność, że film wiernie oddaje ulubioną lekturę, znaną milionom czytelników. Podobnie jak książka, nasz film docenia potęgę i wartość wyobraźni, mamy więc nadzieję, że widzowie w każdym wieku uznają go za inspirujący i emocjonujący. W celu ułatwienia takiego odbioru od najwcześniejszych stadiów produkcji nawiązaliśmy bliską współpracę ze światowej klasy edukatorami z zespołu Walden Media, tworząc zestaw najlepszych programów i materiałów edukacyjnych. Ten Poradnik dla nauczyciela został przygotowany, by pogłębić działanie magii *Lwa, Czarownicy i starej szafy* na Ciebie i Twoich uczniów – dostarczyć Ci doskonałych narzędzi dydaktycznych, które przyniosą inspirację w klasie i nie tylko – a także by uczynić naukę przyjemną i dynamiczną dla uczniów. Żywię nadzieję, wspólnie ze studiem Walta Disneya i Walden Media, że ten film ułatwi Ci zachęcenie uczniów, by sięgnęli po tę cudowną książkę, na której został oparty – a przez to – by odkryli liczne wspaniałe światy, które czekają tam na nich. Kto wie, być może jakiś młody czytelnik, do którego dotrzesz tą drogą, pewnego dnia odkryje nowe światy w innych wielkich książkach, by je przenieść na ekran dla widzów na całym świecie.

Moja Droga Lucy,

Napisałem tę opowieść dla ciebie, ale kiedy zaczynałem ją pisać, nie zdawałem sobie sprawy, że dziewczynki rosną szybciej niż książki. W rezultacie jesteś za stara na bajki, a kiedy tę książkę wydrukują i oprawią, będziesz jeszcze starsza. Pewnego dnia będziesz jednak dostatecznie stara, aby znowu do bajek wrócić. Możesz wtedy zdjąć tę książkę z jakiejś wysokiej półki, odkurzyć i powiedzieć mi, co o niej myślisz. Prawdopodobnie będę wtedy tak głuchy, że nie będę nie słyszał, i tak stary, że nie będę niczego rozumiał, ale na pewno będę wciąż twoim kochającym cię ojcem chrzestnym,

C.S. LEWIS

WALT DISNEY PICTURES I WALDEN MEDIA PRZEDSTAWIAJĄ

OPOWIEŚCI Z NARNII

LEW, CZAROWNICA I STARA SZAFKA

PORADNIK DLA NAUCZYCIELA

SPIS TREŚCI

Streszczenie	4
Zadanie pierwsze: Bitwa o Londyn	6
Zadanie drugie: Narodziny pana Tumnusa	8
Zadanie trzecie: Pieśń Narnii	10
Zadanie czwarte: Tworzenie kostiumów	12
Zadanie piąte: Światy w obrębie innych światów: scenografia	13
Specjalnie dla nauczycieli	14

Jak korzystać z Poradnika

Interdyscyplinarne zadania znajdujące się w Poradniku są przeznaczone dla uczniów w wieku 8–12 lat. Każde zadanie zawiera propozycje zmian, z myślą o uczniach, którzy wymagają dodatkowego wsparcia w czytaniu.

Recenzenci

Leonard S. Marcus, badacz, autor i krytyk literatury dziecięcej
dr Terrell A. Young, prof. nadzw. wykładający
m.in. nauczanie początkowe) na Wydziale Dydaktyki
Uniwersytetu Stanu Waszyngton Laura Johnson, zastępca
dyrektora wykonawczego American Music Conference
(Amerykańskiej Konferencji Muzycznej)

Prawa autorskie (podziękowania)

Fotografia C.S. Lewisa, Cambridge (Anglia), wykonana w 1958 przez
Burtę Glinna. Zamieszczona za zgodą Magnum Photos.
Wszystkie cytaty z C.S. Lewisa przytoczone za zgodą the C.S. Lewis
Company Ltd. (C.S. Lewis Sp. z o.o.). Opowieści z Narnii®, Narnia®
oraz wszystkie tytuły, imiona bohaterów i nazwy miejscowe z książki
stanowią znaki handlowe C.S. Lewis Pte. Ltd. (w wersji polskiej
– wydawnictwa Media Rodzina i tłumacza Andrzeja Polkowskiego).
Ich wykorzystanie bez zezwolenia jest surowo wzbronione.
Fragment z książki Lew, Czarownica i stara szafa – © copyright by
Andrzej Polkowski i wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 1996
(wersja oryginalna – The Lion, the Witch and the Wardrobe,
© copyright C.S. Lewis Pte. Ltd., 1950)
Fragment scenariusza filmowego The Chronicles of Narnia: The Lion,
the Witch and the Wardrobe [Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica
i stara szafa] na stronie 4 – Ann Peacock, Andrew Adamson,
Christopher Marcus i Stephen McFeely – kwestia praw autorskich
do scenariusza, nie została jeszcze zamknięta.

Podziękowania dla Imperial War Museum (Muzeum Wojen
Imperium Brytyjskiego) w Londynie za zgodę na wykorzystanie
archiwalnej fotografii na stronie 6.

Obwoluta – Cliff Nielson © 2002 CS Lewis Pte Ltd. Ilustracja
na stronie 9 – Pauline Baynes © 1998 CS Lewis Pte Ltd.
Przedruk dzięki uprzejmości wydawnictwa HarperCollins
Publishers. Wszelkie prawa zastrzeżone.

© Walt Disney Pictures and Walden Media, LLC.

O ile nie wskazano inaczej, prawa autorskie do tekstu
należą do © Walden Media, LLC. Wszelkie prawa
zastrzeżone. Walden Media to zarejestrowany znak
handlowy Walden Media, LLC. Logo (podskakujący
kamień) Walden Media to znak handlowy
Walden Media, LLC.

Tekst na stronie 6 („Bitwa o Londyn”) został
zaadaptowany i wykorzystany za zgodą
Davida Masona z London Grid for Learning Trust.

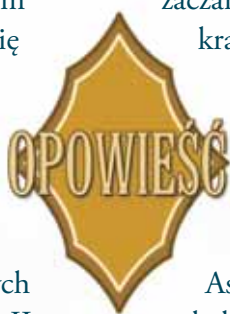
„Pieśń o Narnii” napisała Anne Fennell,
nauczycielka i edukatorka muzyczna z Vista
Academy of Visual and Performing Arts,
Vista, Kalifornia.

Materiał zawarty w Poradniku dla nauczycieli
może być użyty wyłącznie w celach
edukacyjnych.

OPowieści z NARNII

LEW, CZAROWNICA I STARA SZAFKA

Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa jest filmem epickim, rozgrywającym się w świecie zapierającym dech, przekraczającym niemal granice wyobraźni. Opowiada historię czworga rodzeństwa – Łucji, Edmunda, Zuzanny i Piotra Pevensie (w polskim przekładzie książki nie pojawia się nazwisko dzieci) – wysłanych do posiadłości tajemniczego Profesora, by zaoszczędzić im strasznych przeżyć związanych z nalotami bombowymi na Londyn podczas II wojny światowej. W czasie zabawy w chowanego najmłodsza z dzieci Łucja odkrywa świat Narnii.

Namawia swoich braci i siostrę do wspólnej wyprawy przez tylną ścianę zaczarowanej szafy. Na Narnię, niegdyś spokojny kraj zamieszkanym przez mówiące zwierzęta, karły, fauny, centaury i olbrzymy, zła, choć piękna Biała Czarownica Jadis rzuciła zaklęcie, by zawsze panowała tam zima. Pod kierownictwem szlachetnego i tajemniczego władcy, wspaniałego lwa Aslana, dzieciom udało się pokonać potężną władzę Jadis nad Narnią w emocjonującej, końcowej walce prowadzonej w celu całkowitego wyzwolenia Narnii z lodowatych okowów.

Cykl Opowieści z Narnii

Film jest oparty na drugiej spośród siedmiu książek z ulubionej przez wielu młodych czytelników serii *Opowieści z Narnii* autorstwa C.S. Lewisa. Pozostałe tomy serii to: *Siostrzeniec Czarodzieja*, *Koń i jego chłopiec*, *Książę Kaspian*, *Podróż „Wędrowca do Świtu”*, *Srebrne krzesło* i *Ostatnia bitwa*. Akcja wszystkich opowieści z serii toczy się w Narnii. Jest to mityczna kraina, pełna stworzeń zarówno ze świata realnego, jak i świata wyobraźni. C.S. Lewis po raz pierwszy wymyślił tę krainę jako chłopiec, a rozmyślał nad nią z różnych perspektyw przez całe życie.

Film zaczął się od wizji...

Reżyser Andrew Adamson pokochał *Opowieści z Narnii* „od pierwszego wejrzenia”, gdy przeczytał je jako chłopiec. Tworząc filmową wersję *Lwa*, *Czarownicy* i *starej szafy*, przywołał ponownie wspomnienia z dzieciństwa i połączył wyobraźnię, która go wówczas cechowała, z doświadczeniem filmowca. Współpracowała z nim grupa najbardziej utalentowanych ludzi, których po raz pierwszy udało się zgromadzić przy jednym przedsięwzięciu filmowym.

Sedno opowieści

Andrew Adamson mówi: „Jest to opowieść o czwórce dzieci, pozbawionych własnego świata z powodu II wojny światowej, które wkracząc do krainy, do której nie tylko mają prawo, ale przynoszą wręcz jedyne, konieczne rozwiązanie dla zakończenia toczącej się w niej wojny. I tylko poprzez zdradę oraz przebaczenie, a także dzięki zachowaniu rodzinnej jedności udaje im się zwalczyć wszystkie przeszkody. Podstawą jest więc historia rodziny, którą następnie rozwijamy do poziomu walki dobra ze złem. Ale w głębi, w samym jądrze, pozostaje historią bardzo osobistą”.

Praca nad dziełem

„Wkracząc do świata Narnii, musisz mieć Narnię w sercu” – mówi Richard Taylor, dyrektor i kierownik działu efektów specjalnych w Weta Workshop, w którym wykonano liczne stworzenia i rekwizyty pojawiające się w filmie. „Gdy się słuchało Andrew opowiadającego o tym, jak zamierzał ożywić wspomnienia, które mu towarzyszyły po lekturze tych książek, było to coś zapierającego dech w piersi, co wzmacniało naszą chęć, by zrobić to samo i ruszyć w podróż razem z nim”.

Weta Workshop sprawdzało, czy na pewno wszystkie rekwizyty użyte w filmie są realistyczne. Dzięki temu, zdaniem Richarda, aktorom łatwiej całkowicie zagłębić się w odtwarzane postaci. „Jesteśmy przekonani, że naszym obowiązkiem jest pomaganie aktorom w przeobrażeniu się w daną postać – mówi. – Gdy biorą do ręki miecze, powinni czuć, że dźwigają nie rekwizyt, lecz narzędzie, które zadecyduje o tym, czy uda im się zachować życie w świecie Narnii”.

Ten realizm rozciąga się także na charakterystykę i kostiumy bohaterów. Nawet najbardziej fantastyczne stworzenia muszą wyglądać tak realistycznie, jak to tylko możliwe. Mówi twórca charakterystyki Howard Berger: „Tworzymy wiele postaci, które wymagają zdalnie kierowanych ruchomych głów, jak nasze Minotauiry. Jest tam jeden główny Minotaur o imieniu Otman. Jest najważniejszym czarnym charakterem, stojącym u boku Białej Czarownicy. Będzie miał całkowicie ruchomą, zdalnie sterowaną głowę, wargi i szczęki, mrugające powieki, ruszające się uszy i wszystkie te zwariowane rzeczy”.

MARK JOHNSON, producent

„Ten film tak naprawdę jest o... wzmacnianiu się oraz o dzieciach, które przejmują odpowiedzialność za swoje życie”.

RICHARD TAYLOR, Weta Workshop

„Dzięki końcowym pociągnięciom będzie się wydawało, że został stworzony przez rzemieślników z Narnii... Mam nadzieję, że... dobrze odegramy naszą małą rolę w stworzeniu świata, który wydaje się spójny, prawdziwy i daje publiczności chwilę dobrej zabawy”.

HOWARD BERGER, twórca charakterystyki

„Staramy się znaleźć stworzenia o ciekawym wyglądzie i wiarygodne. Naprawdę traktuję je tak, jakby to były żywe istoty i przywołuję je do życia z pomocą aktora”.

GYPSY TAYLOR, rysowniczką kostiumów

„Uwielbiam rysowanie każdej, ale to każdej postaci. One są po prostu cudowne. Są takie emocjonujące i pomysłowe”.

Ilustracje ze świata Narnii. Od góry: Aslan; trzy prezenty podarowane rodzeństwu: Łucji – buteleczka z lekiem gojącym rany, Edmundowi – pudełko z ptasim mleczkiem i Zuzannie – kołczan ze strzałami; goblin; karzeł Ginnabrik.

Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa – reżyser: Andrew Adamson, producent: Mark Johnson, scenariusz: Ann Peacock, Andrew Adamson, Christopher Markus i Stephen McFeely.

BITWA O LONDYN

Przeczytajcie ten szkic, by zrozumieć, jak ważne dla Piotra, Zuzanny, Edmunda i Łucji było wydostanie się z Londynu – podróż, która dała początek ich wyprawie do Narnii.

7 września 1940 r. bombowce Adolfa Hitlera pojawiły się nad Londynem. Od dwóch miesięcy Luftwaffe bombardowała lotniska myśliwców i stacje radarowe w okolicach brytyjskich miast. Teraz Hitler zwrócił swoją uwagę na Londyn i 9 mln jego mieszkańców. Chciał dokonać inwazji na Wyspy Brytyjskie. Jednym z celów zaatakowania Londynu było zniszczenie obiektów handlowych i gospodarczych. Hitler chciał jednak złamać także morale, wolę walki i optymizm Brytyjczyków.

Zatem około 5 godz. po południu 7 września 1940 r. pierwsze bombowce niemieckie nadleciały, by rzucić bomby zapalające na londyńskie doki. Bomb zapalających używa się, by wzniecić pożary. Płonące doki miały w nocnej ciemności naprowadzać bombowce na ich cele. Dzięki temu Niemcy prowadzili bombardowania także w nocy – aż do 4.30 następnego poranka. Był to początek bitwy o Londyn (w j. angielskim zwanej też The Blitz – od niemieckiego słowa „Blitzkrieg”, czyli „wojna błyskawiczna”), w której zmasowanym atakom poddano całą stolicę. Zniszczono niezliczone sklepy, biura, kościoły, fabryki, doki portowe oraz domy mieszkalne. Dopiero w dziewięć miesięcy później londyńczycy mogli cieszyć się całonocnym snem, wolnym od

nalotów, syren alarmowych, krzyków, dźwięku wybuchających bomb uderzających wokół. Bitwa o Anglię zakończyła się ostatecznie 11 maja 1941 r., gdy Hitler odwołał naloty, by skierować bombowce na wschód, w celu zaatakowania Związku Radzieckiego.

Ponad 800 tys. uczniów zostało ewakuowanych z Londynu w czasie wojny, by żyło bezpiecznie na wsi. Towarzyszyło im ponad 100 tys. nauczycieli i opiekunów oraz ponad 500 tys. dzieci poniżej wieku szkolnego (w Wielkiej Brytanii – poniżej piątego roku życia), które wyjechały wraz z matkami.

Londyńscy uczniowie wyjeżdżają, podobnie jak Piotr, Zuzanna, Edmund i Łucja, na wieś.

To z powodu bitwy o Londyn czwórka rodzeństwa Pevensie została wysłana daleko od Londynu. Ich matka uważała, że będą oni bezpieczniejsi na wsi, z dala od nalotów na miasto. Nie przypuszczała, że jej dzieci oddalają się od jednej wojny, by za chwilę i tak znaleźć się w obliczu innej!

Warto polskim uczniom opowiedzieć przy tej okazji, że w bitwie o Anglię brali udział także polscy lotnicy – np. w bitwie o Londyn (7–27 IX) tylko 15 września polskie dywizjony 302 i 303 wchodzące w skład RAF, czyli brytyjskich sił powietrznych, zestrzeliły ponad 20 niemieckich samolotów.

PYTANIA SPRAWDZAJĄCE ROZUMIENIE TEKSTU

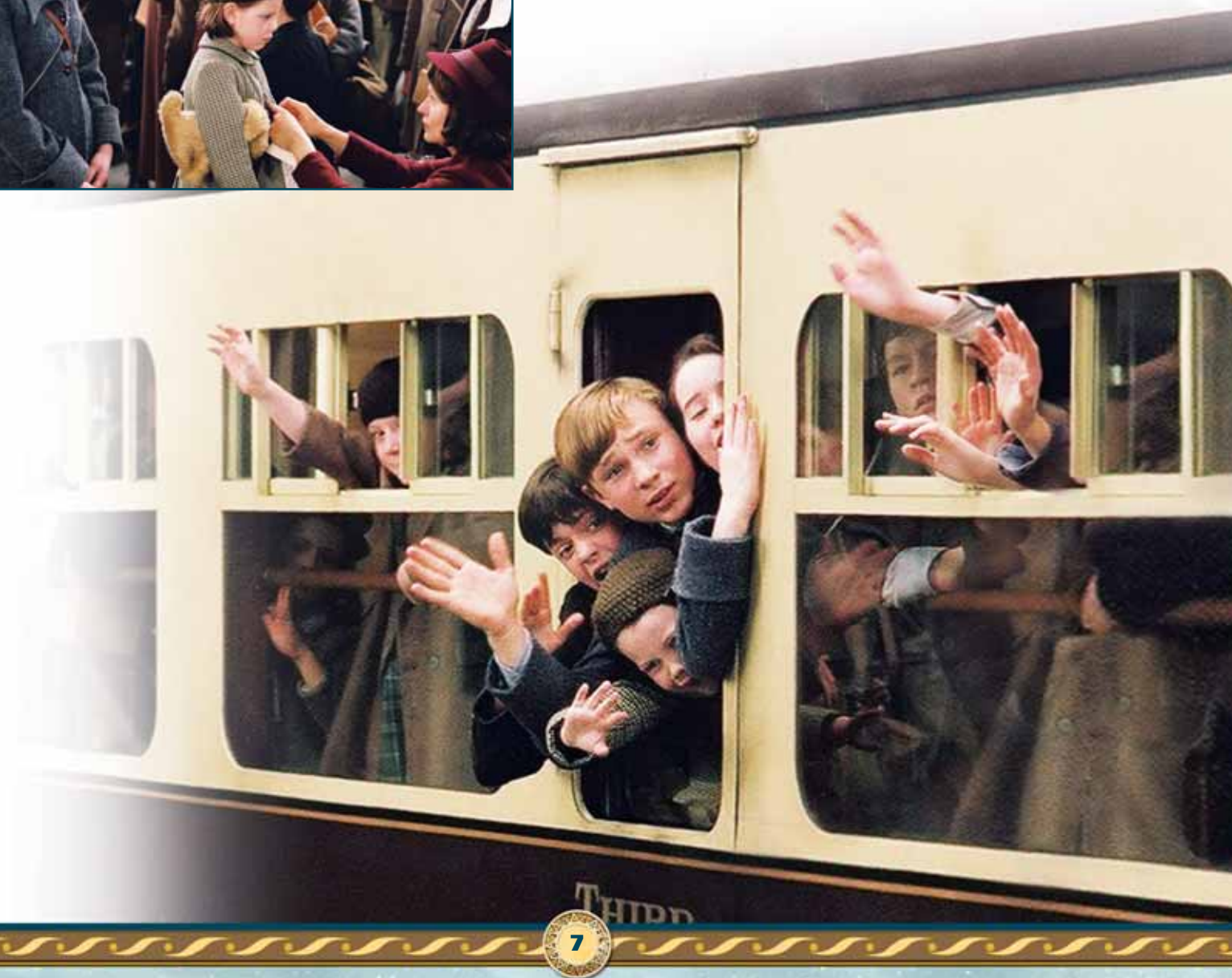
1. Dlaczego zdaniem Hitlera zbombardowanie Londynu złamałoby wolę walki jego mieszkańców? _____
2. Co oznacza niemieckie słowo „Blitzkrieg”? _____
3. Dlaczego wysłano czwórkę rodzeństwa Pevensie z Londynu na wieś? _____

WYJAZD Z LONDYNU

„Staraliśmy się odtworzyć wiarygodną Anglię, zanim „Sprzenieśliśmy się do Narnii – mówi dyrektor artystyczny Roger Ford – ponieważ Andrew chciał, by Narnia była równie wiarygodna”. Roger i jego zespół projektantów, konstruktorów i budowniczych pracowali ciężko, by stworzyć jak najbardziej realistyczne dekoracje dla początków filmu, gdy rodzeństwo doświadcza bombardowań Londynu i zostaje wysłane na wieś ze względów bezpieczeństwa. Po co sprawiać sobie tyle kłopotów? „Dokładność jest ważna – mówi. – Stworzenie autentycznych warunków na początku filmu pozwala nam uwierzyć w to, co się wydarzy w jego dalszej części”.

Mark Johnson, który jako producent współpracował z Andrew Adamsonem przez kilkanaście lat, powiedział: „Myślę, że ważne jest usytuowanie filmu w konkretnym czasie i pokazanie współczesnym widzom, jak odbierały go ówczesne dzieci, dzięki czemu wiadomo, dlaczego zostały one wysłane na wieś bez rodziców. To umieszcza je w sytuacji... w świecie i w takim momencie historii, gdy dzieci nie były zupełnie kontrolowane”.

„Dokładność jest ważna. Stworzenie autentycznych warunków na początku filmu pozwala nam uwierzyć w to, co się wydarzy w dalszej części filmu” – MARK JOHNSON, producent

NARODZINY PANA TUMNUSA

Pierwszym stworzeniem, które spotyka Łucja w czasie wyprawy do Narnii, jest nerwowy faun pan Tumnus. Stają się bliskimi przyjaciółmi, mimo że pan Tumnus zdaje sobie sprawę z tego, że jego obowiązkiem jest zameldowanie Białej Czarownicy, złej władczyni Narnii, o każdej ludzkiej istocie.

Jak C.S. Lewis wyobrażał sobie pana Tumnusa

„**D**ziwna istota była tylko trochę wyższa od Łucji. Od pasa w górę przypominała człowieka, ale jej nogi były nogami kozła (pokrytymi czarną, połyskującą w świetle latarni sierścią), a zamiast stóp miała najprawdziwsze kopytka. Miała też ogon, choć w pierwszej chwili Łucja go nie zauważyła, ponieważ był elegancko przewieszony przez trzymającą rozłożony parasol rękę, zapewne po to, aby nie ciągnął się po śniegu. Szyję otulał czerwony, wełniany szalik, a jej skóra miała również lekko czerwoną barwę. Twarz wędrowca była dziwna, lecz miła. Miał krótką, ostro zakończoną bródkę i kręjące się włosy, z których wystawały dwa małe różki. W jednej ręce, jak już powiedziałem, trzymał otwarty, biały od śniegu parasol, w drugiej – kilka paczek owiniętych w brązowy papier, jakby wracał z zakupów przed Bożym Narodzeniem.

Był to faun. Kiedy zobaczył Łucję, tak gwałtownie podskoczył z wrażenia, że wszystkie paczki wypadły mu z rąk.

Boże miłosierny! – wykrzyknął”.

– cyt. za: C.S. Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa*, przeł. Andrzej Polkowski, Media Rodzina, Poznań, b.r.w., s. 15-16.

TWÓJ RUCH

Przeczytaj powyższy opis. Wymień trzy szczegóły dotyczące wyglądu pana Tumnusa.

1. _____

2. _____

3. _____

Scena ze scenariusza

Nagle COŚ SKRZYPI PO ŚNIEGU ZA NIĄ. Dziewczynka wpatruje się bacznie w las. Nic.

Wtedy niespodziewanie – dłuższe skrzypienie. Łucja odwraca się i... KRZYCZY.

JAKIEŚ STWORZENIE STOI NAPRZECIWKO NIEJ, z nogami kozła i dwoma różkami na głowie. Ma czerwony szalik wokół szyi, jedną rękę zajmuje jej parasol, a w drugiej trzyma kilka pakunków.

Popiskuje i podskakuje za drzewem, rozrzucając swoje paczki.

Łucja stoi jak zastygła, z szeroko otwartymi oczami. Czeką...

Robi niepewny krok do przodu...

Stworzenie wygląda zza drzewa, wywijając parasolem w samoobronie.

Łucja nerwowo podnosi paczkę, starając się nie przestraszyć płochliwego stworzenia.

ŁUCJA

Chowasz się przede mną?

PAN TUMNUS

Nie..., po prostu..., nie chciałem cię przestraszyć.

Stoją w świetle latarni.

On wpatruje się w jej kręcone włosy.

Ona wpatruje się w jego ROGI.

TWÓJ RUCH

Wskaż w tej scenie szczegół, który jest taki sam jak w książce, oraz taki, który jest inny.

1. _____

2. _____

Jak ilustratorka Pauline Baynes wyobraziła sobie pana Tumnusa

Piękne ilustracje w kolejnych wydaniach książki Lew, Czarownica i stara szafa wykonała plastyczka Pauline Baynes. Oto jej rysunek pokazujący scenę w chwili potem, jak Łucja i pan Tumnus się poznali.

TWÓJ RUCH

Znajdź na rysunku trzy elementy, które odpowiadają autorskiemu opisowi pana Tumnusa. Wymień je poniżej.

1. _____
2. _____
3. _____

Jak projektanci z Weta Workshop wyobrazili sobie pana Tumnusa

Ręzyser Andrew Adamson poprosił projektantów, by upewnili się, czy postaci przez nich wymyślone wyglądają jak żywe – tak jakby istniały naprawdę na świecie, nawet jeśli są tylko fikcyjne. „W tym celu – opowiada Richard Taylor z Weta Workshop – sprawdzaliśmy same konstrukcje kręgosłupów. Jak mogłyby się poruszać? Bardzo dużo czasu zajęło nam i sprawiło sporo kłopotu na samym początku, żeby naprawdę poznać je jako żywe, oddychające stworzenia, oraz by zrozumieć, jak mogły poruszać się i wyglądać realistycznie w świecie Narnii”.

TWÓJ RUCH

W jaki sposób rzeźba pana Tumnusa jest podobna do opisu C.S. Lewisa? W jaki sposób się od niego różni? A w jaki sposób jest podobna bądź odmienna od rysunku Pauline Baynes?

Jak Richard Ford, dyrektor artystyczny, wyobraził sobie dom pana Tumnusa

„Wydaje mi się, że dom pasuje do niego. Jest tam dużo książek i czasopism, i zakładamy, że wcześniej mieszkał w tym domu jego ojciec, zatem biblioteka domowa powinna być naprawdę ogromna”.

– Richard Ford

Jak James McAvoy uosabia pana Tumnusa – postać, którą gra w filmie

„Narnia jest okupowanym krajem, pan Tumnus woli więc chodzić ze spuszczoną głową i po prostu kontynuować swoje zajęcia. Nie chce za bardzo nadstawiać karku. Ale dosłownie każdy mieszkaniec Narnii otrzymał rozkaz: „Jeśli spotkasz mężczyznę lub kobietę chodzących po lasach Narnii, masz ich doprowadzić przed oblicze Białej Czarownicy!”. Tumnus nie zamierza przeciwstawić się Białej Czarownicy. Jakże by mógł? Zostałby zabity, poddany torturom, zamieniony w kamień, odpiłowano by mu różki i odcięto ogon; z tego, co wie, byłby torturowany całymi latami”.

„I oto spotyka osobę (Łucję), która go zafascynowała prawdopodobnie bardziej niż ktokolwiek inny na świecie, a on miałby przekazać ją Białej Czarownicy? Ostatecznie jest zmuszony spojrzeć prawdzie w oczy i powiedzieć sobie, kim naprawdę jest, czego chce, co może zrobić i z czym może żyć, i zdaje sobie sprawę z tego, że nie potrafiłby przejść do porządku dziennego nad tym, co ma zrobić z Łucją. Ona mu to uświadamia z wielką otwartością i miłością, dodając: „Pan tego nie robi, jest pan przecież moim przyjacielem”. I oni stają przyjaciółmi, bliskimi przyjaciółmi – wręcz najlepszymi przyjaciółmi.

TWÓJ RUCH

Przypomnij sobie, kiedy musiałeś (musiałaś) dokonać trudnego wyboru między tym, co słuszne i niesłuszne. Napisz kilka zdań opisujących to twoje przeżycie.

PIEŚŃ NARNII

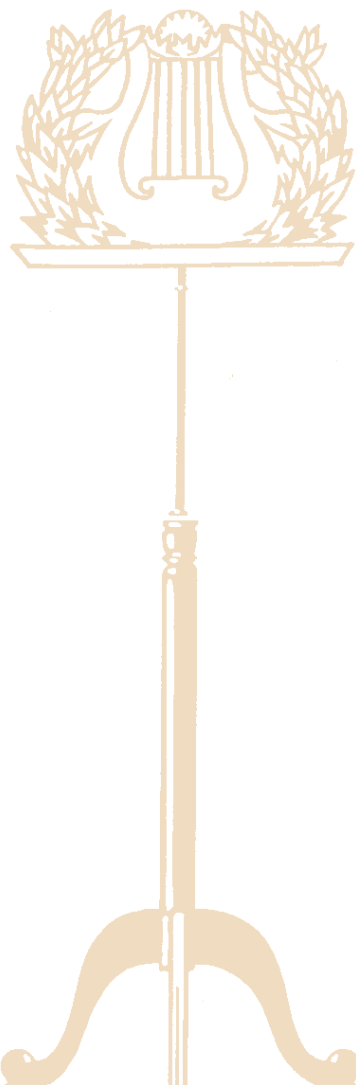
Pan Tumnus stara się uśpić Łucję, by móc dostarczyć ją Białej Czarownicy. W tym celu gra jej melodię na flecie.

Co zagra? Jak to będzie brzmieć? Jakich słów by użył, gdyby umiał śpiewać i zarazem grać na flecie? Czy to się powiedzie?

Samodzielnie, w małych grupach, napiszcie poniżej słowa do piosenki pana Tumnusa. Dodajcie nuty melodii lub zapiszcie graficznie ruch linii melodycznej.

Następnie, używając linii melodycznej, swoich głosów lub fletów prostych, stwórzcie melodię do piosenki pana Tumnusa i dodajcie słowa, które ułożyła cała klasa.

ZASTANÓW SIĘ!

- Zastanów się nad melodią, którą wybrałeś/wybrałaś do swoich słów, i nad tym, w jaki sposób słowa te pomagają opisać, co się dzieje w tej scenie.
- Opisz, co by się wydarzyło, gdyby pan Tumnus recytował same słowa, bez muzyki. Spróbuj to zrobić!
- Co może sprawić w filmie muzyka, czego nie mogą sprawić słowa? I odwrotnie – co mogą sprawić słowa w filmie, a czego nie może muzyka?

Serwis do herbaty pana Tumnusa.

TWÓJ RUCH

1. Jak powinna brzmieć muzyka Aslana? _____

Jakich instrumentów potrzebujesz, by ją stworzyć? _____

A muzyka bitewna Piotra? _____

Muzyka państwa Bobrów? _____

Muzyka Białej Czarownicy, gdy po raz pierwszy spotyka Edmunda? _____

2. Wybierz swoją ulubioną scenę z *Lwa*, *Czarownicy* i *starej szafy* i stwórz do niej muzykę.

Gdzie i kiedy, twoim zdaniem, muzyka będzie ważna w filmie *Lew*, *Czarownica* i *stara szafa*?

TWORZENIE KOSTIUMÓW BOHATERÓW FILMU

Isis Mussenden, projektantka kostiumów do filmu *Lew, Czarownica i stara szafa*, zaczęła swoje zadanie od przeczytania książki. Po czym przeczytała ją ponownie. I jeszcze raz. Za każdym razem miała nowe pomysły. „Wszyscy uważają, że C.S. Lewis podał szczegółowe opisy – mówi Isis. – Tymczasem jak się tak naprawdę przeczyta książkę, co ja robię na okrągło niemal codziennie, okazuje się, że wcale nie. To najwspanialsza cecha jego pisarstwa – zostawił dość miejsca dla wyobraźni czytelnika”.

Ważną częścią pracy Isis jest stworzenie takich kostiumów, które pokazują, w jaki sposób dana postać się rozwija i jak się zmienia w toku filmu. Piotr prawdopodobnie rośnie i rozwija się najbardziej ze wszystkich postaci podczas *Lwa, Czarownicy i starej szafy*. Według Isis: „Na początku opowieści Piotr jest z mamą w domu, gdy zaczyna się bombardowanie Londynu. Wtedy zostaje mu powierzona opieka nad bratem i siostrami.

I on do niej dorasta. Musi znaleźć w sobie siłę, odwagę i zdolności przywódcze, co więcej, musi czuwać i chronić całą Narnię. Rozwija się więc stale i zobaczymy ten postęp także w jego ubraniu”.

Piotr (z lewej strony) na początku opowieści oraz (z prawej) dzielnie walczący w bitwie na końcu opowieści. W tle Biała Czarownica.

ZASTANÓW SIĘ!

- Poszukaj w książce *Lew, Czarownica i stara szafa* sceny ze swoim ulubionym bohaterem.
- Dokładnie sprawdź opisy kostiumów na tej stronie.
- Zastanów się nad wyborami dokonanymi przez Isis i jej zespół. Jak poszczególne elementy danego kostiumu pomagają nam opisać cechy postaci, która go nosi?
 - a. Kolorystyka kostiumu – barwy, czy jest jasny, czy ciemny, połączenie różnych kolorów.
 - b. Tkanina (tkaniny), faktura materiału kostiumów – bawełna, wełna itd.
 - c. Stopień dopasowania kostiumu – luźny czy dopasowany
 - d. Styl kostiumu – nowoczesny czy staromodny, oficjalny, uroczysty czy domowy
 - e. Przeznaczenie kostiumu – strój codzienny, zbroja, strój podróżny

TWÓJ RUCH

Zastanów się nad postacią Piotra w opowieści *Lew, Czarownica i stara szafa*. Wymień trzy wyzwania, którym musi on sprostać w toku całej opowieści i zaproponuj, co powinien opowiedzieć nam o tej postaci projekt kostiumu w każdej z tych sytuacji.

Wyzwania Piotra

1. _____
2. _____
3. _____

Co powinien pokazać kostium Piotra?

1. _____
2. _____
3. _____

ŚWIATY W OBREMBIE INNYCH ŚWIATÓW: SCENOGRAFIA

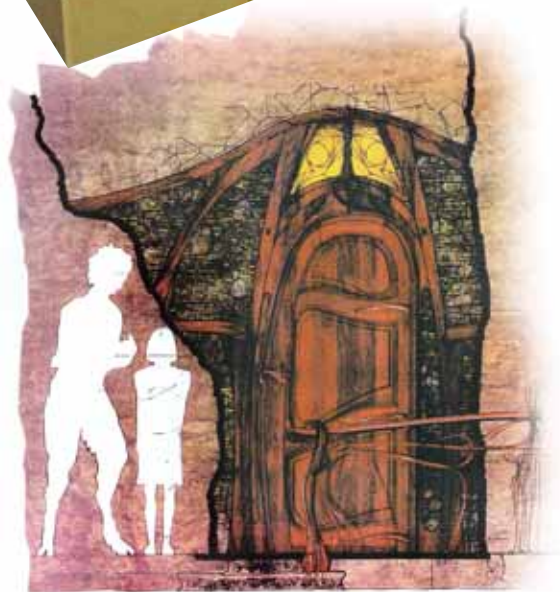
Roger Ford, dyrektor artystyczny filmu, ściśle współpracował z reżyserem Andrew Adamsonem w celu przekształcenia zapisów ze scenariusza w filmowe dekoracje tak, jak Andrew widział je w swojej wyobraźni. Zespół Rogera zamienił te wyobrażenia w rysunki, modele, a wreszcie w dekoracje i rekwizyty.

Poszukując inspiracji – opowiada dekoratorka Carrie Brown – zaczynam od przeczytania książki i scenariusza. Następnie oglądam ilustracje, całe mnóstwo ilustracji. Wreszcie zaczynam po prostu wrywać te ilustracje, które mi się podobają, zewsząd – z książek, z czasopism... i zaczynam je dopasowywać”.

Modele obozu Aslana (u góry) oraz domku pana Bobra (poniżej). Ponadto fragment dekoracji domu pana Tumnusa, ze wskazaniem różnicy wzrostu między panem Tumnusem i Łucją.

Dekoratorzy muszą również mieć na uwadze to, w jaki sposób dekoracje będą wyglądać przez soczewkę kamery, pod różnymi kątami. Często budują oni modele dekoracji w małej skali, zwane modelami testowymi, by sprawdzić, jak daną rzecz będzie „widziała” kamera. W czasie realizacji *Lwa*, *Czarownicy* i *starej szafy* dwie osoby zbudowały setki takich modeli.

TWÓJ RUCH

- Przekształć ważny przedmiot czy budowlę z *Lwa*, *Czarownicy* i *starej szafy* w model dekoracji z filmu.
- Pracuj samodzielnie lub z kolegą/koleżanką.
- Zaczynaj od narysowania modelu, a następnie zbuduj go. To ułatwi ci dokładne wymierzenie i rozplanowanie.
- Po skończeniu pracy obejrzyj swoje modele przez soczewkę kamery wideo lub kamery cyfrowej. Czy zmienia ona wygląd twojego modelu dekoracji?
- Obejrzyj modele dekoracji sporządzone przez pozostałych uczniów.
- Dlaczego tworzenie modeli i projektowanie dekoracji jest takie ważne w czasie realizacji filmu?

ZASTANÓW SIĘ!

- Jakie, twoim zdaniem, są najważniejsze dekoracje w *Lwie*, *Czarownicy* i *starej szafie*?
- Obejrzyj rysunki i modele na tej stronie. Jakich kolorów użyto? Czy powstały z wykorzystaniem linii prostych czy też krzywych i kątów? Jakie nastroje one oddają?

SPECJALNIE DLA NAUCZYCIELI

Wszystkie zadania są dostosowane do uczniów w klasach III–VI (tj. w wieku 8–12 lat)

ZADANIE 1 BITWA O LONDYN

PRZEDMIOTY: j. polski, historia i społeczeństwo
STANDARDY WYMAGAŃ: Rozporządzenie MEN z dn. 21 maja 2001 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Dz. U. Nr 61, II Etap Edukacyjny klasy IV–VI: Język polski: Osiągnięcia: 3. Czytanie: 1) głośne i wyraziste z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa. Historia i społeczeństwo: Osiągnięcia: 1. Integrowanie wiedzy historycznej uzyskanej z różnych źródeł, 3. Ocenianie faktów i wydarzeń z przeszłości, 5. Umieszczanie wydarzeń w przedziałach czasowych, odliczanie upływu czasu między wydarzeniami.

CZAS TRWANIA: 2 jednostki lekcyjne.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Komplet kserokopii z materiałami potrzebnymi do Zadania 1, materiały piśmienne.

CELE (po lekcji uczeń potrafi):

- przeczytać podsumowanie przedstawiające historyczne tło opowieści;
- opowiedzieć o wydarzeniach historycznych związanych z bitwą o Anglię;
- przedstawić fakty dotyczące bombardowań Londynu w czasie II wojny światowej;
- wskazać różnice w przedstawieniu wydarzeń historycznych dotyczących bitwy o Anglię w książce i w filmie;
- dowiedzieć się, w jaki sposób realizatorzy filmu zadbałi o realia historyczne z czasów bitwy o Anglię w celu wprowadzenia widzów w fantastyczny świat Narnii.

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Rozdaj uczniom kserokopie Zadania 1.
2. Przeczytaj z uczniami tekst „Bitwa o Londyn”.
3. Ustal z uczniami pochodzenie angielskiego określenia bombardowań Londynu jako „The Blitz” [i zapoznaj ich z polskimi określeniami tych wydarzeń – bitwa o Anglię i bitwa o Londyn].
4. Poproś uczniów, by zapisali odpowiedzi na pytania umieszczone na dole strony.
5. Zachęć uczniów, by wskazywali, w jaki sposób wydarzenia historyczne wpłynęły na charakter i postawy Piotra, Zuzanny, Edmunda i Łucji.

MOŻLIWE ZMIANY: Uczniowie mogą pracować samodzielnie lub w małych grupach, zapoznając się z tekstem i odpowiadając na pytania. Można wcześniej zapisać pytania na tablicy, a w czasie lekcji czytać poszczególne akapity, robiąc następnie przerwę, by uczniowie udzielali odpowiedzi ustnie, zanim je zapiszą.

OCENIANIE: Oceniając uczniów, należy brać pod uwagę wnioski, jakie formułują na temat wpływu bombardowań Londynu na rodzeństwo Pevensie, oraz ich pisemne odpowiedzi na pytania.

ZADANIE 2 NARODZINY PANA TUMNUSA

PRZEDMIOTY: J. polski, plastyka, edukacja czytelnicza i medialna, kółko teatralne

STANDARDY WYMAGAŃ: Rozporządzenie MEN z dn. 21 maja 2001 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Dz. U. Nr 61, II Etap Edukacyjny klasy IV–VI: Język polski: Osiągnięcia: 1. Mówienie 1) do rzeczywistych i wyobrażonych słucha-

czy, z przejrzystością intencji, z uwzględnieniem różnorodnych sytuacji, ról i kontaktów międzyludzkich (oficjalnych i nieoficjalnych). 5. Odbiór tekstów kultury: 2) z uwzględnieniem swoistości ich tworzywa. Plastyka: Treści nauczania: 10. Środki wyrazu plastycznego w różnych materiałach, technikach i formach, 12. Różnorodne sposoby komunikowania (komunikacja pozawerbalna – język przestrzeni, koloru, ciała itp.). Edukacja czytelnicza i medialna: Treści nauczania: 9. Teatr jako źródło przekazów medialnych.

CZAS TRWANIA: 2 jednostki lekcyjne.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Komplet kserokopii z materiałami potrzebnymi do Zadania 2; ołówki lub długopisy.

CELE (po lekcji uczeń):

- wie, w jaki sposób bohaterowie opowieści zostali przeniesieni z kart książki na ekran filmowy;
- potrafi wskazać odmienne punkty widzenia licznych zespołów twórczych odpowiedzialnych za stworzenie postaci filmowej;
- zna przemyslenia aktora w czasie przygotowywania się do odtwarzania danej roli;
- potrafi odegrać rolę pana Tumnusa i Łucji.

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Rozdaj uczniom kserokopie Zadania 2. Poproś, by uczniowie przeczytali strony, najpierw po cichu, następnie na głos.
2. Odtwórz z uczniami, w jaki sposób postrzeganie pana Tumnusa przez autora, ilustratorkę książki, autorów scenariusza, projektanta i aktora wpłynęło na stworzenie tej postaci.
3. Poproś uczniów, by pracowali w parach, odtwarzając scenę, w której pan Tumnus poznaje Łucję.
4. Zachęć uczniów do wyrażania własnych opinii, dlaczego tak dużą wagę przykładają się do stworzenia poszczególnych postaci z opowieści.

OCENIANIE: Przy ocenie uczniów weź pod uwagę ich wnioski na temat pracy i zasług różnych osób przy tworzeniu postaci filmowej oraz ich udział w odgrywaniu scen między panem Tumnusem i Łucją.

ZAKRES ROZSZERZONY: Zachęć zainteresowanych uczniów, by skonstruowali mechaniczną głowę pana Tumnusa, z ruszającymi się uszami.

ZADANIE 3 PIEŚŃ NARNII

PRZEDMIOTY: J. polski, muzyka, kółko teatralne

STANDARDY WYMAGAŃ: Rozporządzenie MEN z dn. 21 maja 2001 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Dz. U. Nr 61, II Etap Edukacyjny klasy IV–VI:

Język polski: Osiągnięcia: 1. Mówienie: 4) z precyzją znaczeniową, ze świadomością emocjonalnego nacechowania wypowiedzi oraz próbami ich oceny (zwłaszcza etycznej).

Muzyka: Cele edukacyjne: 2. Wyposażenie uczniów w podstawowe umiejętności muzyczne i plastyczne. Treści nauczania: 2. Muzykowanie na instrumentach, 5. Obserwacja i tworzenie świata dźwięku. Osiągnięcia: 1. Śpiewanie indywidualne i w grupie.

CZAS TRWANIA: 2 jednostki lekcyjne.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: komplet kserokopii z Zadaniem 3; perkusja lub inny instrument [np. syn-

tezator], flety proste lub wykorzystanie śpiewu, kreda i tablica lub karton, materiały piśmienne.

CEL (po lekcji uczeń potrafi):

- wykazać ważność muzyki filmowej poprzez stworzenie słów i melodii, które pomagają odkryć sposoby, w jaki muzyka może zilustrować postać czy scenę lub stworzyć nastrój w filmie.

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Rozdaj uczniom kserokopie Zadania 3. Poproś ich o przeczytanie stron.
2. Wyjaśnij, że w filmie Lew, Czarownica i stara szafa pan Tumnus gra swoją melodię na flecie, próbując uśpić Łucję, by móc ją porwać i dostarczyć Białej Czarownicy.
3. Zrób burzę mózgów, jakich słów pan Tumnus mógłby użyć w swojej kołysance. Zapisz je na tablicy. Zachęć uczniów, by używali języka opisowego. Wykorzystaj te słowa, by stworzyć 2–4 zdania lub zwroty jako słowa piosenki.

O, Łucjo, zostań ze mną.

4. Poproś uczniów, by powtórzyli słowa piosenki, by ustalić linię rytmiczną. Ten rytm zostanie wykorzystany jako podstawa melodii.
5. Poproś ochotnika o odśpiewanie słów przy jednoczesnym tworzeniu melodii, z wykorzystaniem linii rytmicznej skonstruowanej wcześniej. Możesz także zademonstrować to, śpiewając klasie słowa piosenki na dwóch nutach – wysoko i nisko.

Następnie poproś ochotnika o ponowne odśpiewanie pierwszej linijki tekstu. W tym samym czasie wskazuj klasie słowa zapisane na tablicy, rysując linię melodyczną śpiewaną przez ucznia. Zapytaj uczniów, gdzie idzie głos przy poszczególnych słowach bądź sylabach – w górę czy w dół – i poproś ochotnika o zaśpiewanie fragmentu sprawiającego szczególną trudność. Zaznacz, gdzie melodia opada, a gdzie się wznosi, by unaocznić to uczniom.

Spójrz na przykład poniżej:

O, Łucjo, zostań ze mną.

6. Poproś całą klasę o zaśpiewanie melodii, którą stworzył uczeń, idąc za wskazówkami umieszczonymi nad słowami piosenki.
7. Podziel uczniów na dwie lub trzy grupy i poproś, by ułożyli swoje melodie. Każda grupa może wybrać pojedynczą linijkę tekstu lub całość. Postępując według tych samych wskazówek, które zostały udzielone całej klasie, grupy tworzą linię melodyczną. Uczniowie powinni zapisać śpiewane przez siebie słowa i zaznaczyć melodię do nich przez postawienie prostych linii i ukośnych kresek.
8. Jeśli masz możliwość wykorzystania instrumentów i chcesz, by uczniowie stworzyli melodię na ksylofonach lub fletach prostych, postępuj według tej samej sekwencji zadań, zlecając przy tym uczniom, by w czasie gry powtarzali głośno lub w myślach słowa piosenki w rytmie ustalonym przez klasę. Zachęć uczniów, by przypisywali nutę każdej sylabie w słowie. Przydziel grupom instrumenty, by mogły stworzyć swoje melodie. Ponownie poproś uczniów, by zapisali

słowa i linię melodyczną z użyciem linii i kresek oraz literowych oznaczeń poszczególnych nut (c, d, e, f, g, a lub b). Spójrz na przykład:

O, Łucjo, zostań ze mną.
c e e c c c c-d-c

9. Poproś grupy o zagranie i zaśpiewanie ich kompozycji wraz z klasą, po udostępnieniu reszcie uczniów zapisu nutowego lub linii melodycznej ze słowami.

10. Zapytaj uczniów, w jaki sposób ich muzyka ułatwia właściwe pokazanie bohaterów lub danej sceny.

11. Przedyskutuj z uczniami, jak i dlaczego muzyka jest wykorzystywana w filmie. Poproś ich, by zastanowili się, jaka powinna być muzyka do innych bohaterów filmu i dlaczego.

12. Zachęć uczniów podzielić się na małe grupy o stworzenie prostej melodii, którą pan Tumnus mógł grać Łucji, by ją uspić i porwać. Przedyskutujcie, czy taka melodia potrzebuje słów, czy też może to być układanka melodii i/lub dźwięków. Zapisz pomysły na papierze i sporządź wykaz, co ma być grane i w jakiej kolejności.

MOŻLIWE ZMIANY: Niektórzy uczniowie mogą uznać, że dogodniejsze może być odegranie pantomimicznej sceny między panem Tumnusem i Łucją, zanim przystąpią do tworzenia słów i melodii do tej sceny.

OCENIANIE: Zanim uczniowie zostaną podzieleni na małe grupy, ustal z całą klasą, co powinna zawierać kompozycja (melodię, słowa zapisane na papierze, prostą linię melodyczną). Używając 4-punktowej gamy, ustal z uczniami, jak będzie brzmieć kompozycja z zapisem '4'. Nie należy oceniać samej melodii czy procesu twórczego, ale raczej uwzględnić kompletność kompozycji. Poproś uczniów, by napisali, w jaki sposób ich muzyka wspomaga scenę lub postać pana Tumnusa.

ZADANIE 4 TWORZENIE KOSTIUMÓW BOHATERÓW FILMU

PRZEDMIOTY: J. polski, plastyka

STANDARDY WYMAGAŃ: Rozporządzenie MEN z dn. 21 maja 2001 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Dz. U. Nr 61, II Etap Edukacyjny klasy IV-VI:

J. polski: Cele edukacyjne: Wspomaganie umiejętności porozumiewania się uczniów i wprowadzania ich w świat kultury, zwłaszcza przez: 4) uczenie istnienia w kulturze, przede wszystkim w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym, tak by stawała się wewnętrzną i osobistą własnością dziecka. **Plastyka: Cele edukacyjne:** 1. Pobudzanie wszechstronnego rozwoju uczniów, a w szczególności: 5) rozwijanie zainteresowań i zamiłowań muzycznych i plastycznych, 3. Wprowadzenie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Treści nauczania: 10. Środki wyrazu plastycznego i działania plastyczne w różnych materiałach, technikach i formach. Osiągnięcia: 3. Posługiwanie się prostymi technikami plastycznymi.

CZAS TRWANIA: 1 jednostka lekcyjna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: komplet kserokopii Zadania 4; kserokopie potrzebnych stron z Lwa, Czarownicy i starej szafy, materiały do rysowania (papier, markery, kredki, ołówki, farbki akwarelowe, węgiel itp.).

CELE (po lekcji uczeń):

- zna pracę projektanta kostiumów;

- potrafi prześledzić, podejmując odpowiednie działania, w jaki sposób opis postaci zostaje przekształcony w projekty kostiumów filmowych;
- potrafi naszkicować pomysły kostiumów dla różnych postaci;
- wyjaśnia, dlaczego projektowanie kostiumów jest takie ważne w produkcji filmowej.

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Rozdaj uczniom kserokopie Zadania 4 i zleć przeczytanie tekstu po cichu lub na głos.
2. Zastanów się z uczniami, w jaki sposób strój może oddać nasz charakter.
3. Rozdaj uczniom kserokopie stron z książki Lew, Czarownica i stara szafa oraz materiały do rysowania, takie jak papier, markery, kredki, farbki akwarelowe, ołówki, węgiel itp.
4. Zachęć uczniów, by przemysłili, co Isis chce podkreślić w charakterze Piotra w toku opowieści i w jaki sposób można to przekazać poprzez kostiumy.

OCENIANIE: Oceniaj uczniów według podawanych przez nich uzasadnień, w jaki sposób ich twórcze rozstrzygnięcia odsłaniają cechy bohatera filmu, oraz ich umiejętności słuchania wyjaśnień podawanych przez innych uczniów przy prezentowaniu rysunków.

ZAKRES ROZSZERZONY: Zachęć zainteresowanych uczniów, by narysowali swoje wersje kostiumów jednego z rodzeństwa Pevensie, tak by zobrazować to, co Isis nazywa rozwojem postaci.

ZADANIE 5 ŚWIATY W OBRĘBIE INNYCH ŚWIATÓW: SCENOGRAFIA

PRZEDMIOTY: Plastyka, matematyka

STANDARDY WYMAGAŃ: Rozporządzenie MEN z dn. 21 maja 2001 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Dz. U. Nr 61, II Etap Edukacyjny klasy IV-VI:

Plastyka: Cele edukacyjne: 1. Pobudzanie wszechstronnego rozwoju uczniów, a w szczególności: 5) Rozwijanie zainteresowań i zamiłowań muzycznych i plastycznych, 3. Wprowadzenie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Treści nauczania: 10. Środki wyrazu plastycznego i działania plastyczne w różnych materiałach, technikach i formach. Osiągnięcia: 3. Posługiwanie się prostymi technikami plastycznymi.

Matematyka: Cele nauczania: 1. Rozwijanie rozumienia przez uczniów podstawowych pojęć arytmetyki i geometrii. Treści nauczania: 8. Wielokąt, koło – rysowanie figur i określanie ich własności. Skala i plan.

CZAS TRWANIA: 2 jednostki lekcyjne.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Komplet kserokopii Zadania 5; kserokopie potrzebnych stron Lwa, Czarownicy i starej szafy, modelina; karton; tektura; linijki i/lub miarki; klej; wykałaczki; markery; nożyczki; ołówki; papier pakowy; pudełka do butów; skrawki ubrań; przetyczki do fajek; lakier; kamera wideo lub cyfrowa (o ile to możliwe).

CELE (po lekcji uczeń):

- zna pracę scenografa;
- potrafi prześledzić, podejmując odpowiednie działania, w jaki sposób opis przedmiotów w książce zostaje przekształcony w scenografię filmową;
- potrafi zbudować model z zastosowaniem skalowania;
- wyjaśnia, dlaczego projektowanie scenografii i rekwizytów jest takie ważne w produkcji filmowej.

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Przeprowadź burzę mózgów i zapisz na tablicy propozycje uczniów, jakie elementy scenografii

są ich zdaniem najważniejsze w Lwie, Czarownicy i starej szafie (niektóre propozycje: dom Profesora, latarnia, pod którą Łucja spotyka po raz pierwszy pana Tumnusa, dom pana Tumnusa, Kar-Paravel (zamek Białej Czarownicy); Kamienny Stół, obóz Asłana).

2. Sprawdź z uczniami modele dekoracji pokazane na tej stronie i poinformuj ich, w jakich kolorach są ilustracje zamieszczone w Poradniku dla nauczyciela. Zapytaj, w jaki sposób kolorystyka pomaga w tworzeniu dekoracji.
3. Omówcie komentarze dyrektora artystycznego Rogera Forda i scenografa Carrie Brown.
4. Rozdaj kserokopie stron z książki Lew, Czarownica i stara szafa uczniom, którzy o nie poproszą.
5. Zachęć uczniów, by w toku pracy indywidualnej bądź w parach przekształcili jedno z tych miejsc w model dekoracji filmowej. Pamiętaj: niektórzy uczniowie potrafią od razu przystąpić do pracy nad konstruowaniem swego modelu w odpowiedniej skali, inni muszą najpierw narysować swoje projekty. Zapewnij uczniów, że nie ma jednej „słusznej” drogi pracy nad tym projektem.

6. Możesz ustalić jako właściwą skalę modeli wymiar 1 cm = 1 m.

7. Jeśli jest taka możliwość, zachęć uczniów, by obejrżeli swoje modele poprzez soczewkę kamery wideo lub cyfrowej. Zapytaj, czy wpływa to na proces konstrukcyjny, a jeśli tak – w jaki sposób.

8. Gdy wszyscy uczniowie skończą pracę, zachęć ich, by wypowiedzieli się o tym, co zbudowali i jak to zrobili, w jaki sposób rozstrzygnęli, jakie mają być wymiary ich modeli, kolorystyka itp. oraz czego się nauczyli w toku konstruowania swoich modeli.

9. Zachęć uczniów, by wyrazili swoje opinie, dlaczego budowanie modeli i projektowanie dekoracji jest tak ważne dla filmowców tworzących liczne światy Narnii.

MOŻLIWE ZMIANY: Niektórzy uczniowie mogą czuć się pewniej, opierając swoje modele na rysunkach i wzorach pokazanych w Poradniku dla nauczyciela. Inni mogą skorzystać z krótkiego wykładu o rysowaniu lub budowaniu z zastosowaniem skalowania, zanim zaczną tworzyć swoje projekty.

OCENIANIE: Oceniaj rysunki lub modele wykonanych przez uczniów projektów dekoracji oraz ich refleksje na temat procesu projektowania i konstruowania. Jednym ze sposobów oceny może być prośba o dokończenie zdania: „Gdybym ciągle musiał (a) to robić, na pewno bym....., ponieważ.....”.

ZAKRES ROZSZERZONY:

Niektórzy uczniowie mogą chcieć sfilmować swoje projekty kamerą wideo lub cyfrową po zakończeniu lekcji.

Łucja

**OPOWIEŚCI Z NARNII
– wydanie dwutomowe**

Piękna, nowa edycja OPOWIEŚCI Z NARNII C. S. Lewisa tym razem w dwóch eleganckich woluminach, w twardej oprawie i pudełku. Zachwyci estetyką oraz opracowaniem graficznym i z łatwością zachęci dzieci do zajrzenia do tajemniczego świata kryjącego się za drzwiami starej szafy w domu pewnego profesora...

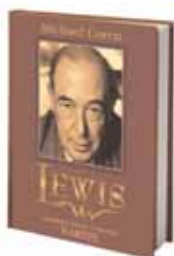
**OPOWIEŚCI Z NARNII
– wydanie siedmiotomowe**

Wszystkie siedem tomów cyklu, czyli: *Lew, Czarownica i stara szafa, Książę Kaspian, Podróż „Wędrowca do Świtu”, Srebrne krzesło, Koń i jego chłopiec, Siostrzeniec Czarodzieja oraz Ostatnia bitwa* w poręcznej, miękkiej oprawie i pudełku z wizerunkiem potężnego Lwa Aslana.

**OPOWIEŚCI Z NARNII
Lew, Czarownica i stara szafa
– edycja filmowa**

Wydanie pierwszego tomu cyklu narnijskich opowieści ilustrowanych filmowymi scenami oraz w „filmowej” okładce powinno przypaść do gustu nowym zastępcom czytelników Lewisa.

**Lewis. Człowiek,
który stworzył Narnię**

Skierowana do młodszych czytelników biografia twórcy OPOWIEŚCI Z NARNII Clive'a Staple'a Lewisa, okazuje się interesującą lekturą, z której czytelnicy dowiedzą się między innymi, w jaki sposób udało się zaistnieć pierwszej części kultowej serii, *Lew, Czarownica i stara szafa* – pomimo miazdzącej krytyki przyjaciela Lewisa, słynnego J. R. R. Tolkiena, która prawie udaremniła wydanie książki.

**OPOWIEŚCI Z NARNII
Lew, Czarownica i stara szafa
– wydanie audio**

Będący lekturą szkolną tom *Lew, Czarownica i stara szafa* został przeczytany przez znakomitego polskiego aktora, Jerzego Żelnika oraz Agnieszkę Greinert i stanowić może wspaniałą alternatywę dla niechętnych lekturze gimnazjalistów.

Tajemnice starej szafy

Na 128 ilustrowanych stronach książki znajdują się wszystkie niezbędne wiadomości dla fana cyklu: bogato ilustrowane starymi fotografiami informacje o autorze, rozważania o fabule i bohaterach, a także zdjęcia z planu filmowego i kadry z filmu *Lew, Czarownica i stara szafa*.

Media Rodzina

Harbor Point Sp. z o.o. Media Rodzina

ul. Pasięka 24, 61-657 Poznań, tel.: (0 61) 827 08 60, faks: (0 61) 827 08 66

handlowy@mediarodzina.com.pl; www.mediarodzina.com.pl

WALT DISNEY PICTURES i WALDEN MEDIA PRZEDSTAWIAJĄ „OPOWIEŚCI Z NARNII: LEW, CZAROWNICA I STARA SZAFKA” NA PODSTAWIE KSIĄŻKI C.S. LEWISA

FILM ADREW ADAMSONA W PRODUKCJI MARKA JOHNSONA MUZYKA HARRY GREGSON-WILLIAMS KOSTIUMY ISIS MUSSENDEN MONTAŻ SIM EVAN-JONES SCENOGRAFIA ROGER FORD
ZDJĘCIA DONALD M. MCALPINE, ASC, ACS KOPRODUKCJA DOUGLAS GRESHAM PRODUCENCI WYKONAWCY ANDREW ADAMSON PERRY MOORE SCENARIUSZ ANN PEACOCK i ANDREW ADAMSON
ORAZ CHRISTOPHER MARCUS & STEPHEN MCFEELY PRODUKCJA MARK JOHNSON PHILIP STEUER REŻYSERIA ANDREW ADAMSON

WWW.FORUMFILM.PL

THE CHRONICLES OF NARNIA, NARNIA, and all book titles, characters and books originated therein are trademarks of C.S. Lewis Inc. and are used with permission. ©Disney Enterprises, Inc. and Walden Media, LLC. All rights reserved. Distributed by BISTRIA MEDIA INTERNATIONAL.

www.forumfilm.pl

www.narnia.com

walden.com/narnia